

Έγγραφο συνόδου

A9-0414/2023

7.12.2023

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού
Διαμεσολαβητή κατά το 2022
(2023/2120(INI))

Επιτροπή Αναφορών

Εισηγητής: Peter Jahr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	14
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ	22
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	23
ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ.....	24

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή κατά το 2022
(2023/2120(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή κατά το 2022,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 10 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ),
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 15, 24 παράγραφος 3, 228 και 298 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 11, 41, 42 και 43 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ο Χάρτης),
 - έχοντας υπόψη τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (ΣΗΕΔΑΑ),
 - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/1163 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του καθεστώτος του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή και τους γενικούς όρους άσκησης των καθηκόντων του (καθεστώς του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή) και για την κατάργηση της απόφασης 94/262/ΕΚΑΧ, ΕΚ, Ευρατόμ¹,
 - έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό κώδικα ορθής διοικητικής συμπεριφοράς, όπως εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο στις 6 Σεπτεμβρίου 2001,
 - έχοντας υπόψη τη συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας που συνήφθη μεταξύ του Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή στις 15 Μαρτίου 2006 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2006,
 - έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 και το άρθρο 142 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αναφορών (A9-0414/2023),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή κατά το 2022 υποβλήθηκε επισήμως στην Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 28 Απριλίου 2023 και ότι η Διαμεσολαβήτρια, Emily O'Reilly, παρουσίασε την έκθεσή στην Επιτροπή Αναφορών στις 27 Ιουνίου 2023 στις

¹ ΕΕ L 253 της 16.7.2021, σ. 1.

Βρυξέλλες·

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άρθρα 20, 24 και 228 ΣΛΕΕ εξουσιοδοτούν τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή να δέχεται καταγγελίες σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 15 ΣΛΕΕ, το οποίο ορίζει ότι «προκειμένου να προωθήσουν τη χρηστή διακυβέρνηση και να διασφαλίσουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διεξάγουν τις εργασίες τους όσο το δυνατόν πιο ανοιχτά» και ότι «κάθε πολίτης της Ένωσης και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος έχει δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης»· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση της παροχής υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους πολίτες της ΕΕ και της ανταπόκρισης της διοίκησης της ΕΕ στις ανάγκες και στους προβληματισμούς τους είναι ζωτικής σημασίας για την προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των πολιτών·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 41 του Χάρτη σχετικά με το δικαίωμα χρηστής διοίκησης αναφέρει ότι «κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεών του από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης»·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Χάρτη, «κάθε πολίτης της Ένωσης καθώς και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κατοικεί ή έχει την καταστατική έδρα του σε ένα κράτος μέλος, έχει δικαίωμα να προσφεύγει στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών καθηκόντων του»·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 298 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ ορίζει ότι «κατά την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης στηρίζονται σε ευρωπαϊκή διοίκηση ανοιχτή, αποτελεσματική και ανεξάρτητη»·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 η Διαμεσολαβήτρια κίνησε 348 διαδικασίες έρευνας, εκ των οποίων 344 βάσει αναφορών και 4 αυτεπάγγελτα, ενώ περάτωσε 330 έρευνες (325 βάσει αναφορών και 5 αυτεπάγγελτα)·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειονότητα των ερευνών το 2022 αφορούσε την Επιτροπή (197 έρευνες ή 57,1 %), ενώ οι αμέσως επόμενες σε αριθμό έρευνες αφορούσαν την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (22 έρευνες ή 6,3 %), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (19 έρευνες ή 5,5 %) και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (16 έρευνες ή 4,6 %)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπόλοιπες έρευνες κατανεμήθηκαν ως εξής: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σηματοδότησης και Ακτοφυλακής (Frontex) (14 έρευνες ή 4,3 %), Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (7 έρευνες ή 2 %), θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμοί της ΕΕ (46

έρευνες ή 13,5 %) και άλλοι οργανισμοί της ΕΕ (23 έρευνες ή 6,7 %).

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερευνών της Διαμεσολαβήτριας το 2022 αφορούσε την Επιτροπή, οι διοικητικές δραστηριότητες της οποίας τυγχάνουν μεγάλης προσοχής από το κοινό, δεδομένου ότι πρόκειται για την εκτελεστική εξουσία της ΕΕ.
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις έρευνες που περατώθηκαν από τη Διαμεσολαβήτρια το 2022, δεν διαπιστώθηκε κακοδιοίκηση στο 37 % των υποθέσεων, το θεσμικό όργανο εξήγρε λύση στο 46,1 % των υποθέσεων, δεν δικαιολογήθηκαν περαιτέρω έρευνες στο 12,7 % των υποθέσεων και διαπιστώθηκε κακοδιοίκηση στο 4,5 % των υποθέσεων.
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρεις πρώτοι προβληματισμοί στις έρευνες που περατώθηκαν από τη Διαμεσολαβήτρια το 2022 ήταν η διαφάνεια και η λογοδοσία (π.χ. πρόσβαση σε πληροφορίες και έγγραφα) (32 %), η νοοτροπία παροχής υπηρεσιών (20 %) και ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων (15 %). λαμβάνοντας υπόψη ότι άλλοι προβληματισμοί περιλάμβαναν την ορθή χρήση διακριτικής ευχέρειας (μεταξύ άλλων σε διαδικασίες επί παραβάσει), τις προσλήψεις, τη χρηστή διαχείριση ζητημάτων προσωπικού, τον σεβασμό των δικονομικών δικαιωμάτων, την ορθή διαχείριση των διαδικασιών επί παραβάσει, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, τη δεοντολογία και τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων της ΕΕ.
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2022, η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από το Συμβούλιο να χορηγήσει ταχύτερη πρόσβαση σε νομοθετικά έγγραφα, ώστε το κοινό να μπορεί να συμμετέχει αποτελεσματικά στις συζητήσεις για σχέδια νόμων της ΕΕ².
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διαμεσολαβήτρια διαπίστωσε κρούσμα κακοδιοίκησης³ στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίστηκε την αίτηση δημόσιας πρόσβασης στα γραπτά μηνύματα που αντάλλαξε η Πρόεδρος της Επιτροπής με τον διευθύνοντα σύμβουλο φαρμακευτικής εταιρείας (Pfizer).
- IIA. λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2022, η Διαμεσολαβήτρια κίνησε έρευνα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) χειρίζεται τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα⁵.
- IIIE. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διαμεσολαβήτρια κίνησε στρατηγική έρευνα σχετικά με τις συστημικές και σημαντικές καθυστερήσεις στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίζεται τα αιτήματα για πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διαμεσολαβήτρια διαπίστωσε ότι ο τρόπος χειρισμού τέτοιων αιτημάτων από την Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά τον χειρισμό αιτήσεων επανεξέτασης των αρχικών

² Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Το Συμβούλιο θα πρέπει να παρέχει ταχύτερη πρόσβαση του κοινού στα νομοθετικά έγγραφα](#)», 29 Ιουνίου 2022.

³ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Απόφαση σχετικά με την άρνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να χορηγήσει δημόσια πρόσβαση σε γραπτά μηνύματα που ανταλλάχθηκαν μεταξύ της Προέδρου της Επιτροπής και του διευθύνοντος συμβούλου φαρμακευτικής εταιρείας, τα οποία αφορούσαν την αγορά εμβολίου κατά της νόσου COVID-19 \(υπόθεση 1316/2021/MIG\)](#)», 12 Ιουλίου 2022.

⁴ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Η Διαμεσολαβήτρια επικρίνει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίστηκε αίτημα πρόσβασης στα γραπτά μηνύματα της Προέδρου](#)», 28 Ιανουαρίου 2022.

⁵ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Η Διαμεσολαβήτρια ξεκινά έρευνα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΤ χειρίζεται τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα](#)», 3 Μαρτίου 2022.

αποφάσεων («επιβεβαιωτικές αιτήσεις») συνιστούσε κακοδιοίκηση⁶.

- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 η Διαμεσολαβήτρια διεξήγαγε επίσης ευρύτερες στρατηγικές έρευνες και ανέλαβε πρωτοβουλίες σχετικά με συστημικά ζητήματα στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, τα οποία περιελάμβαναν ζητήματα δεοντολογίας, τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, τη λογοδοσία κατά τη λήψη αποφάσεων, την πρόσβαση σε έγγραφα και τα θεμελιώδη δικαιώματα·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 η Διαμεσολαβήτρια εξέδωσε σύσταση προς το Συμβούλιο για τη χορήγηση πλήρους πρόσβασης του κοινού στα αιτηθέντα νομοθετικά έγγραφα, κατόπιν έρευνας σχετικά με την άρνηση του Συμβουλίου να το πράξει στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για το σχέδιο «Πράξης για τις ψηφιακές αγορές», σύμφωνα με την οποία η Διαμεσολαβήτρια συνήγαγε ότι υπήρξε κακοδιοίκηση·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 το Γραφείο του Διαμεσολαβητή ευαισθητοποίησε το κοινό σχετικά με τον ρόλο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή στη διατήρηση υψηλών προτύπων λογοδοσίας και διαφάνειας στη διοίκηση της ΕΕ·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διαμεσολαβήτρια αποφάσισε να δρομολογήσει δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη διαφάνεια και τη συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ σχετικά με το περιβάλλον, υπό το φως της κλιματικής έκτακτης ανάγκης και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων, με σκοπό την αξιολόγηση της προσέγγισης της ΕΕ, ως συμβαλλόμενου μέρους της Σύμβασης του Aarhus, για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου πρόσβασης του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και συμμετοχής του κοινού στη λήψη αποφάσεων σχετικά με το περιβάλλον·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2022, η Διαμεσολαβήτρια παρότρυνε την Επιτροπή να χειρίζεται τα αιτήματα πρόσβασης σε έγγραφα που αφορούν κονδύλια της ΕΕ με μεγαλύτερη συνέπεια και να επεξηγεί καλύτερα το σκεπτικό της όταν αποφασίζει να μην δημοσιοποιήσει τις ζητούμενες πληροφορίες⁷.
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 η Διαμεσολαβήτρια κίνησε έρευνα σχετικά με την άρνηση της Επιτροπής να παράσχει πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα που σχετίζονται με την πρότασή της για κανονισμό σχετικά με τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία⁸.
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2022 η Διαμεσολαβήτρια κίνησε έρευνα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίστηκε αίτημα για πρόσβαση του κοινού στις δηλώσεις συμφερόντων των μελών της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου της⁹.

⁶ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Απόφαση σχετικά με τον χρόνο που χρειάζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εξέταση των αιτήσεων πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα \(στρατηγική έρευνα ΟΙ/2/2022/OAM\)](#)», 18 Σεπτεμβρίου 2023.

⁷ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Η Διαμεσολαβήτρια ζητεί βελτίωση της διαφάνειας όσον αφορά τα ταμεία ανάκαμψης της ΕΕ](#)», 1η Δεκεμβρίου 2022.

⁸ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Η άρνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να παράσχει στο κοινό πρόσβαση σε έγγραφα που σχετίζονται με την πρότασή της για κανονισμό σχετικά με τον ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την υγεία \[COM\(2022\) 197 final\]](#)», έρευνα που κινήθηκε στις 28 Νοεμβρίου 2022.

⁹ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Ο χειρισμός, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αιτήματος για πρόσβαση του](#)

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διαμεσολαβήτρια υπογράμμισε ότι οι κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις δεν είναι αρκετά ισχυροί ή σαφείς ώστε να προλαμβάνονται συγκρούσεις συμφερόντων και επέκρινε την Επιτροπή για την ανεπάρκεια ενδεδειγμένης εξέτασης εκ μέρους της προτού αναθέσει σύμβαση για τη διενέργεια μελέτης με αντικείμενο την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση στόχων (ΠΚΔ) στους τραπεζικούς κανόνες της ΕΕ, στην BlackRock Investment Management, εταιρεία που διαχειρίζεται επενδύσεις στον τομέα των ορυκτών καυσίμων και στον τραπεζικό τομέα, τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των νέων κανόνων για θέματα ΠΚΔ·

1. εγκρίνει την ετήσια έκθεση για το 2022 που υποβλήθηκε από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή·
2. συγχαίρει την Emily O'Reilly για το καλό της έργο, τις συνεχείς προσπάθειές της για τη βελτίωση των διοικητικών πρακτικών και την προώθηση της λογοδοσίας και της πλήρους διαφάνειας των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ, καθώς και για τη διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης των πολιτών της ΕΕ στα ενωσιακά έγγραφα·
3. εκφράζει την εκτίμησή του για τη συνεχιζόμενη εποικοδομητική συνεργασία της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβήτριας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και ιδίως με την Επιτροπή Αναφορών, καθώς και με άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ· επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του να στηρίζει τη Διαμεσολαβήτρια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της·
4. συγχαίρει το Γραφείο του Διαμεσολαβητή για τη σημαντική βελτίωση του ποσοστού αποδοτικότητας όσον αφορά τη διάρκεια της έρευνας των υποθέσεων που περατώθηκαν, η οποία βελτιώθηκε από 13 μήνες κατά μέσο όρο το 2013 σε λιγότερο από 6 μήνες κατά μέσο όρο το 2022· υπογραμμίζει ότι τα επιτευχθέντα αποτελέσματα καλύπτουν διάφορους τομείς της διοίκησης της ΕΕ με περιορισμένους πόρους·
5. καλεί το Συμβούλιο να συμμορφωθεί πλήρως με τα πρότυπα διαφάνειας μιας κοινοβουλευτικής και συμμετοχικής δημοκρατίας, όπως απαιτείται από τις Συνθήκες και ζητείται από τη Διαμεσολαβήτρια· υπενθυμίζει ότι το Δικαστήριο της ΕΕ όρισε ότι οι αρχές της δημοσιότητας και της διαφάνειας είναι εγγενείς στη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ και ότι η έλλειψη διαφάνειας και ενημέρωσης αποδυναμώνει την εμπιστοσύνη των πολιτών στη νομιμότητα της νομοθετικής διαδικασίας της ΕΕ στο σύνολό της·
6. καλεί το Συμβούλιο να παράσχει στους πολίτες έγκαιρη πρόσβαση στα νομοθετικά του έγγραφα κατά τη διάρκεια των εν εξελίξει νομοθετικών διαδικασιών, προκειμένου να διαφυλαχθεί πλήρως το δικαίωμα των πολιτών να συμμετέχουν στον δημοκρατικό βίο της Ένωσης, το οποίο με τη σειρά του θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη των πολιτών στη συνολική διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ·
7. επικροτεί την έναρξη της αυτεπάγγελτης έρευνας προκειμένου να αξιολογηθεί ο τρόπος με τον οποίο η Επιτροπή διασφαλίζει τη διαφάνεια στις αλληλεπιδράσεις της με εκπροσώπους της καπνοβιομηχανίας· υπογραμμίζει ότι το γεγονός πως η Επιτροπή στο

[κοινού στις δηλώσεις συμφερόντων των μελών της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου της](#)», απόφαση που εκδόθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2022.

σύνολό της δεν δημοσιοποίησε προορατικά τις λεπτομέρειες των συναντήσεών της με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων στον τομέα του καπνού ισοδυναμούσε με κρούσμα κακοδιοίκησης, όπως ανέφερε η Διαμεσολαβήτρια στα προκαταρκτικά της πορίσματα· υπενθυμίζει ότι η ΕΕ υπέγραψε και επιβεβαίωσε επίσημα τη σύμβαση-πλαίσιο για τον έλεγχο του καπνού του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και υποχρεούται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της που ορίζουν ότι οι αλληλεπιδράσεις με την καπνοβιομηχανία θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο από ρυθμιστική άποψη, καθώς και να καταστήσει τις αλληλεπιδράσεις αυτές διαφανείς προκειμένου να αποφευχθεί ο αρνητικός αντίκτυπος της καπνοβιομηχανίας στις πολιτικές για τη δημόσια υγεία·

8. θεωρεί υψίστης σημασίας η Διαμεσολαβήτρια να κινήσει έρευνα για την αξιολόγηση του επιπέδου ανεξαρτησίας της συμβουλευτικής ομάδας για τη βιομηχανία ενεργειακών πλατφορμών της ΕΕ που συστάθηκε από την Επιτροπή·
9. εγκρίνει τα πορίσματα της έρευνας της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στην αξιολόγηση προτάσεων έργων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας δεν έχουν συγκρούσεις συμφερόντων· υπογραμμίζει την ύψιστη σημασία να διενεργείται ενδελεχής αξιολόγηση των συγκρούσεων συμφερόντων προτού διοριστούν οι εμπειρογνώμονες και να διασφαλίζεται η αυστηρή εφαρμογή των υποχρεώσεων διαφάνειας και δεοντολογίας·
10. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής, ως ανταπόκριση στα πορίσματα της Διαμεσολαβήτριας μετά την έρευνά της στην υπόθεση BlackRock, να τροποποιηθεί ο δημοσιονομικός κανονισμός, προκειμένου να παρέχεται η επιλογή απόρριψης των προσφερόντων σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων· ζητεί από την Επιτροπή να συμμορφωθεί πλήρως με τις προτάσεις της Διαμεσολαβήτριας με την έγκριση ενισχυμένων και σαφέστερων κανόνων, μεταξύ άλλων για τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές της, με στόχο την πρόληψη τυχόν συγκρούσεων συμφερόντων σε όλες τις διαδικασίες που σχετίζονται με τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων·
11. επισημαίνει το γεγονός ότι, μετά από έρευνα της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με το φαινόμενο της μεταπήδησης από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, η Επιτροπή βελτιώνει τον χειρισμό του ζητήματος και ζητεί πληροφορίες από πρώην υπαλλήλους σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνονται με τους σχετικούς περιορισμούς· επισημαίνει την ταχύτερη δημοσίευση από την Επιτροπή της ετήσιας επισκόπησης των ανώτερων στελεχών που ζητούν άδεια για τη μετάβασή τους σε νέα θέση εργασίας, καθώς και της αξιολόγησης των αιτημάτων αυτών· υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή δεν θα πρέπει να χορηγεί άδεια όταν η σχετική απασχόληση δεν μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς που να μετριάζουν επαρκώς τους κινδύνους σύγκρουσης συμφερόντων ή όταν οι εν λόγω περιορισμοί δεν μπορούν να παρακολουθούνται και να επιβάλλονται με αξιόπιστο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης του νέου εργοδότη να δημοσιοποιεί τους περιορισμούς· πιστεύει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει εγκαίρως πληροφορίες σχετικά με όλες τις μετά τη λήξη της θητείας δραστηριότητες των πρώην ανώτερων υπαλλήλων που αξιολογεί, βελτιώνοντας έτσι τον δημόσιο έλεγχο των εν λόγω αποφάσεων που είναι απαραίτητος για σκοπούς παρακολούθησης· χαιρετίζει το γεγονός ότι απαγορεύεται στους υπαλλήλους που βρίσκονται σε άδεια άνευ αποδοχών να απασχολούνται σε τομείς στους οποίους υπάρχει κίνδυνος

σύγκρουσης συμφερόντων· ενθαρρύνει τη Διαμεσολαβήτρια να παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίζεται τα εν λόγω ζητήματα·

12. εκφράζει την ικανοποίησή του για την αυτεπάγγελτη έρευνα που κίνησε η Διαμεσολαβήτρια για να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο η ΕΚΤ διαχειρίζεται το ζήτημα της μεταπήδησης από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα και επικροτεί την έκκληση της Διαμεσολαβήτριας προς την ΕΚΤ να εφαρμόσει αυστηρότερους κανόνες όσον αφορά τη μετακίνηση του προσωπικού στον ιδιωτικό τομέα· υποστηρίζει τη σύσταση να υπόκειται το προσωπικό της ΕΚΤ σε αυστηρούς όρους όσον αφορά την περίοδο αναμονής και να αυξηθεί η περίοδος κατά την οποία απαγορεύεται σε πρώην στελέχη της ΕΚΤ να ασκούν πίεση σε πρώην συναδέλφους του·
13. υπογραμμίζει ότι το Qatargate έθεσε υπό νέο πρίσμα τη δραστηριότητα των ομάδων συμφερόντων και τη χάραξη πολιτικής στην ΕΕ· αναγνωρίζει την κριτική αξιολόγηση του σκανδάλου από τη Διαμεσολαβήτρια και χαιρετίζει την ανάπτυξη νέων μέτρων που αποσκοπούν στη βελτίωση των προτύπων ακεραιότητας εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διασφάλιση της δημοκρατίας στην ΕΕ· θεωρεί ότι οι δράσεις αυτές αποτελούν σημαντικό πρώτο βήμα για την ενίσχυση του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ, δεδομένου ότι αποσκοπούν στην προώθηση υψηλότερων προτύπων δεοντολογίας και καταπολέμησης της διαφθοράς και, ως εκ τούτου, να καταστήσουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ παραδείγματα ακεραιότητας και λογοδοσίας·
14. επικροτεί τις συνεχείς προσπάθειες της Διαμεσολαβήτριας να βελτιωθεί η διαφάνεια και η δεοντολογία των ομάδων συμφερόντων, ιδίως απαιτώντας από την Επιτροπή να ενισχύσει τον κώδικα δεοντολογίας για τους Επιτρόπους, να δημιουργήσει δημόσιο αρχείο των συναντήσεων μεταξύ Επιτρόπων και εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων και να δημοσιεύει προορατικά τα έξοδα ταξιδιού των Επιτρόπων·
15. υπογραμμίζει ότι η συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ είναι σημαντική για τη νομιμότητά της· εκτιμά τη δέσμευση της Διαμεσολαβήτριας να προωθήσει τη λογοδοσία κατά τη λήψη αποφάσεων της ΕΕ, ιδίως στον τομέα των περιβαλλοντικών αποφάσεων· χαιρετίζει και υποστηρίζει τα αιτήματα της Διαμεσολαβήτριας προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) να λάβει ορισμένα μέτρα διαφάνειας ώστε να μπορέσει το κοινό να αντιληφθεί ευκολότερα τον δυνητικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο των έργων που χρηματοδοτεί, καθώς και την πρόθεση της Διαμεσολαβήτριας να γίνεται αυστηρότερος έλεγχος των δραστηριοτήτων της ΕΤΕπ, υπό το φως της ανεπαρκούς συνέχειας που έχει δοθεί μέχρι σήμερα από την ΕΤΕπ, ιδίως όσον αφορά την έγκαιρη δημοσίευση πληροφοριών για έργα που σχετίζονται με το περιβάλλον και χρηματοδοτεί η ΕΤΕπ, προκειμένου να δίδεται επαρκής χρόνος στο κοινό να εκφράζει τις ανησυχίες του·
16. εξαιρεί το έργο της Διαμεσολαβήτριας όσον αφορά την απόδοση προτεραιότητας στην αξιολόγηση της διαφάνειας στη διαδικασία λήψης περιβαλλοντικών αποφάσεων της ΕΕ, έχοντας διαπιστώσει, μεταξύ άλλων, κρούσμα κακοδιοίκησης καθώς η Επιτροπή δεν εξέτασε δεόντως τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της εμπορικής συμφωνίας ΕΕ-Mercosur πριν από τη σύναψη των διαπραγματεύσεων, τις σοβαρές ελλείψεις της Επιτροπής όσον αφορά τη διεκπεραίωση των αιτημάτων σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, και την έλλειψη σαφών κανόνων που να διασφαλίζουν ότι οι εμπειρογνώμονες που διαβουλεύονται με την Επιτροπή, στο

πλαίσιο της χάραξης περιβαλλοντικής πολιτικής, δεν υπόκεινται σε συγκρούσεις συμφερόντων·

17. υπογραμμίζει ότι η Διαμεσολαβήτρια αποδοκίμασε το γεγονός ότι η προορατική διαφάνεια επιτεύχθηκε κυρίως μόνο αφότου τα εθνικά σχέδια στο πλαίσιο του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΜΑΑ) είχαν ήδη εγκριθεί, εμποδίζοντας έτσι το κοινό να παρακολουθήσει επαρκώς τις διαπραγματεύσεις· εκφράζει την ανησυχία του για τις μεγάλες καθυστερήσεις που αντιμετωπίζει η Επιτροπή όσον αφορά τα αιτήματα για πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα σχετικά με τον ΜΑΑ, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις διαρκούν ένα έτος ή περισσότερο· παροτρύνει την Επιτροπή να ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιήσουν μια δημόσια πύλη για την απαρίθμηση όλων των αποδεκτών χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΜΑΑ, να συνεχίσει να δημοσιεύει τις προκαταρκτικές αξιολογήσεις των αιτήσεων πληρωμών των κρατών μελών και να ενημερώνει το κοινό με συγκεκριμένες λεπτομέρειες σχετικά με το εποπτικό και ελεγκτικό της έργο, προκειμένου να διασφαλιστεί ουσιαστική λογοδοσία για όλα τα κονδύλια που δαπανώνται· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δημοσίευση από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, σε συνεργασία με το Γραφείο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, του εγγράφου πολιτικής με τίτλο «Towards good practice principles for government transparency in the use of recovery funds» (Στόχος οι αρχές ορθής πρακτικής όσον αφορά την κυβερνητική διαφάνεια κατά τη χρήση κονδυλίων ανάκαμψης), το οποίο παρέχει καθοδήγηση στις κυβερνήσεις όσον αφορά τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας κατά τη χρήση κονδυλίων για την ανάκαμψη από την πανδημία COVID-19· επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τις προσπάθειες της Διαμεσολαβήτριας να βελτιώσει τα πρότυπα διαφάνειας που σχετίζονται με τον ΜΑΑ·
18. επισημαίνει ότι, στο πλαίσιο της στρατηγικής πρωτοβουλίας της σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διασφάλισε τη διαφάνεια και την ισόρροπη εκπροσώπηση των συμφερόντων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ), η Διαμεσολαβήτρια διαπίστωσε ότι έλειπαν βασικά στοιχεία των εθνικών στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένων ειδικών μέτρων ανά θέση προϋπολογισμού και οροσήμων που πρέπει να εκπληρωθούν, γεγονός που καθιστά δύσκολη για τους πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη την κατανόηση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τη βοήθεια που παρέχεται από τη νέα ΚΓΠ· υποστηρίζει την έκκληση της Διαμεσολαβήτριας προς την Επιτροπή να δημοσιοποιεί προορατικά περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έγκριση των στρατηγικών σχεδίων των κρατών μελών στο πλαίσιο της ΚΓΠ· ζητεί από τον Επίτροπο Γεωργίας και το ιδιαίτερο γραφείο του, καθώς και από τη Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής να συμμορφωθούν με τις συστάσεις της Διαμεσολαβήτριας και να επιδιώξουν τη δίκαιη και ισόρροπη εκπροσώπηση των συμφερόντων τόσο των γεωργών όσο και της κοινωνίας των πολιτών στις συνεδριάσεις και τις ανταλλαγές με εκπροσώπους συμφερόντων, δεδομένου ότι, όπως επισήμανε η Διαμεσολαβήτρια στην επιστολή της, του Φεβρουαρίου του 2022, ο Επίτροπος Γεωργίας και το ιδιαίτερο γραφείο του πραγματοποίησαν περισσότερες συναντήσεις με εκπροσώπους του κλάδου σε σύγκριση με περιβαλλοντικές οργανώσεις και άλλους οργανισμούς όπως ερευνητικά ιδρύματα· ζητεί η Επιτροπή να αναλάβει ενεργό ρόλο στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις διαφάνειας που επιβάλλονται στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης γνωστοποίησης των ευρύτερων οντοτήτων στις οποίες ανήκουν οι δικαιούχοι κονδυλίων και της υποχρέωσης δημοσίευσης του

συνολικού ποσού των πληρωμών που λαμβάνει ένας δικαιούχος, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το κοινό διαθέτει πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους χρηματοδότησης της ΚΓΠ·

19. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι η προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τη σύσταση ομάδων διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών σε θέματα που καλύπτονται από την ΚΓΠ δεν ήταν σύμφωνη με τις συστάσεις της Διαμεσολαβήτριας και παρουσίαζε αρκετά κενά, ιδίως καθώς δεν εφάρμοσε με διαφάνεια και σαφήνεια μια ισορροπημένη εκπροσώπηση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών συμφερόντων στη σύνθεση των ομάδων·
20. τονίζει τη σημασία που έχει για όλα τα θεσμικά όργανα η έγκαιρη επεξεργασία των αιτημάτων πρόσβασης σε έγγραφα, ώστε να διαφυλάσσεται η συνάφεια των πληροφοριών· υποστηρίζει την ειδική έκθεση της Διαμεσολαβήτριας στο πλαίσιο της στρατηγικής έρευνάς της σχετικά με τον χρόνο που χρειάζεται η Επιτροπή για την εξέταση των αιτήσεων πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα¹⁰· ανησυχεί για τις συστημικές και σημαντικές καθυστερήσεις της Επιτροπής όσον αφορά τη διεκπεραίωση τέτοιων αιτήσεων· υπογραμμίζει ότι η πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα βάσει του κανονισμού 1049/2001¹¹· παροτρύνει την Επιτροπή να βελτιώσει τις διοικητικές πρακτικές της προκειμένου να τηρήσει τα χρονοδιαγράμματα που ορίζονται από τον νομοθέτη και να αποδείξει σαφώς και προορατικά ότι η διαφάνεια αποτελεί τον κανόνα και προτεραιότητα κατά τη διεκπεραίωση των αιτημάτων πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα· τονίζει την ανάγκη τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να διαθέσουν επαρκείς ανθρώπινους πόρους για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τον χειρισμό των αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα· υπενθυμίζει ότι η Διαμεσολαβήτρια συνέστησε μια ριζική αναδιάρθρωση της προσέγγισης της Επιτροπής όσον αφορά την επεξεργασία των αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα·
21. αναγνωρίζει την έρευνα της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν εντόπισε και, ως εκ τούτου, δεν αξιολόγησε το ενδεχόμενο δημοσιοποίησης των γραπτών μηνυμάτων που ανταλλάχθηκαν μεταξύ της Προέδρου της Επιτροπής και του διευθύνοντος συμβούλου φαρμακευτικής εταιρείας σχετικά με την αγορά εμβολίου κατά της COVID-19· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η προσέγγιση της Επιτροπής συνιστά κακοδιοίκηση· υπογραμμίζει ότι τα γραπτά μηνύματα και τα στιγμιαία μηνύματα που σχετίζονται με την εργασία αποτελούν «έγγραφα» σύμφωνα με τον κανονισμό 1049/2001 και τονίζει ότι ο σεβασμός της αρχής αυτής έχει ιδιαίτερη σημασία· επικροτεί τις συστάσεις της Διαμεσολαβήτριας για τη διοίκηση της ΕΕ σχετικά με την καταγραφή των γραπτών μηνυμάτων και στιγμιαίων μηνυμάτων που σχετίζονται με την εργασία· τονίζει ότι είναι σημαντικό τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να συμμορφωθούν πλήρως με τις συστάσεις προκειμένου να ευθυγραμμιστούν οι πρακτικές της διοίκησης της ΕΕ με τις σύγχρονες μεθόδους επικοινωνίας· σημειώνει την απάντηση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία πρόκειται να εκδώσει περαιτέρω οδηγίες σχετικά με τα σύγχρονα εργαλεία επικοινωνίας, όπως είναι τα γραπτά

¹⁰ Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής, «[Η Διαμεσολαβήτρια κινεί έρευνα σχετικά με τον χρόνο που χρειάζεται η Επιτροπή για την εξέταση των αιτήσεων πρόσβασης σε έγγραφα](#)», 6 Απριλίου 2022.

¹¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43.

μηνύματα·

22. καλεί το Συμβούλιο να αντλήσει διδάγματα από την έρευνα της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με την άρνησή του να παράσχει πλήρη δημόσια πρόσβαση στα έγγραφα που σχετίζονται με τις διαπραγματεύσεις σχετικά με το σχέδιο «πράξης για τις ψηφιακές αγορές», η οποία, το 2022, κατέληξε στο συμπέρασμα της Διαμεσολαβήτριας ότι υπήρξε κακοδιοίκηση· καλεί το Συμβούλιο να εφαρμόσει τα υψηλότερα πρότυπα διαφάνειας σε αυτές τις περιπτώσεις, ιδίως όταν η Διαμεσολαβήτρια έχει ήδη εντοπίσει προβλήματα σε προηγούμενες στρατηγικές έρευνες σχετικά με τη διαφάνεια της νομοθετικής διαδικασίας και τη λήψη αποφάσεων κατά τη διάρκεια της κρίσης COVID-19· υπενθυμίζει ότι η διαφάνεια είναι μία από τις βασικές αρχές που ορίζονται στις Συνθήκες της ΕΕ και ότι η έλλειψη διαφάνειας κινδυνεύει να μειώσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και στην ΕΕ στο σύνολό της·
23. τονίζει τη σημασία που έχουν οι έρευνες της Διαμεσολαβήτριας για τη συμμόρφωση της διοίκησης της ΕΕ με τα ανθρώπινα δικαιώματα· υποστηρίζει την έκκληση της Διαμεσολαβήτριας προς την Επιτροπή να δημιουργήσει μια νέα, χωριστή πύλη για τον χειρισμό αναφορών σχετικά με εικαζόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και να καταστήσει την πύλη αυτή προσβάσιμη για την υποβολή αναφορών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σε χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες·
24. επισημαίνει ότι η Διαμεσολαβήτρια διεξήγαγε στρατηγική έρευνα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο Frontex συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα και τη διαφάνεια στο πλαίσιο της διευρυμένης εντολής του δυνάμει του κανονισμού 2019/1896¹²· τονίζει ότι είναι σημαντικό να εφαρμόζονται υψηλά πρότυπα διαφάνειας προκειμένου να επιτρέπεται ο δημόσιος έλεγχος και να διασφαλίζεται ο πλήρης σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε όλες τις επιχειρήσεις του Frontex, ώστε να βελτιωθεί η λογοδοσία του· καλεί τον Frontex να διασφαλίσει ότι δίδεται η δέουσα συνέχεια στις συστάσεις που διατυπώνει η Διαμεσολαβήτρια·
25. σημειώνει την έρευνα της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με το σύστημα της Επιτροπής για την παρακολούθηση του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων από τις κροατικές αρχές στο πλαίσιο επιχειρήσεων διαχείρισης των συνόρων που χρηματοδοτούνται από κονδύλια της ΕΕ, στη λήξη της οποίας η Διαμεσολαβήτρια επέκρινε την Επιτροπή για την καθυστερημένη δημιουργία κατάλληλου μηχανισμού παρακολούθησης για τη διαχείριση των συνόρων από τις κροατικές αρχές· παροτρύνει την Επιτροπή να αντιδρά πάντα άμεσα στις προτάσεις βελτίωσης που διατυπώνει η Διαμεσολαβήτρια, ιδίως σε περιπτώσεις όπως η συγκεκριμένη, όταν εντοπίζονται σημαντικές ελλείψεις·
26. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι, με βάση τις πρακτικές συστάσεις της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με τη χρήση των επίσημων γλωσσών κατά την επικοινωνία με το κοινό, το δίκτυο των οργανισμών της ΕΕ συμφώνησε σχετικά με τις

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1896 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2019, για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1052/2013 και (ΕΕ) 2016/1624 (ΕΕ L 295 της 14.11.2019, σ. 1).

κατευθυντήριες γραμμές για τις πολυγλωσσικές πολιτικές·

27. σημειώνει ότι το 2022 το καθεστώς του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή επικαιροποιήθηκε με εκτελεστικές διατάξεις που περιγράφουν λεπτομερώς τις διαδικασίες εργασίας του Γραφείου του Διαμεσολαβητή· πιστεύει ότι οι νέες διατάξεις θα συμβάλουν στη βελτίωση του έργου της Διαμεσολαβήτριας·
28. επικροτεί τη δέσμευση της Διαμεσολαβήτριας να παρακολουθεί την εφαρμογή της ΣΗΕΔΑΑ από τη διοίκηση της ΕΕ· εκτιμά το έργο της Διαμεσολαβήτριας ως μέλους του πλαισίου της ΕΕ για τη ΣΗΕΔΑΑ·
29. υπογραμμίζει τα αποτελέσματα της αυτεπάγγελτης έρευνας της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή παρακολουθεί τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία της ΕΕ ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία στην ανεξάρτητη διαβίωση και ένταξη· επικροτεί την πρόταση για σαφέστερη καθοδήγηση σχετικά με την ανάγκη προώθησης της αποϊδρυματοποίησης στο πλαίσιο της χρήσης των διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων της ΕΕ·
30. ενθαρρύνει τη Διαμεσολαβήτρια να συνεχίσει να ανταλλάσσει εμπειρίες και βέλτιστες πρακτικές με τους εθνικούς διαμεσολαβητές μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών· εκτιμά το γεγονός ότι η ετήσια διάσκεψη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών για το 2022 επικεντρώθηκε στις βέλτιστες πρακτικές για την παροχή βοήθειας στους πρόσφυγες και εξέτασε τις επιπτώσεις της ψηφιοποίησης των δημόσιων υπηρεσιών στα δικαιώματα των πολιτών· επιδοκιμάζει την προσθήκη των Γραφείων του Διαμεσολαβητή της Ουκρανίας και της Μολδαβίας στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαμεσολαβητών·
31. επικροτεί τις συνεχείς προσπάθειες της Διαμεσολαβήτριας να βελτιώσει περαιτέρω την προβολή των δραστηριοτήτων της, μεταξύ άλλων μέσω διαδικτυακών εργαλείων και του πολύγλωσσου ιστότοπου που παρέχει συνδρομή και στις 24 επίσημες γλώσσες της ΕΕ·
32. επικροτεί τον εποικοδομητικό μακροχρόνιο διάλογο μεταξύ της Διαμεσολαβήτριας και της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· υπογραμμίζει ότι η εντατική συνεργασία μεταξύ των δύο οργάνων συμβάλλει στην αύξηση της δημοκρατικής λογοδοσίας των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και τα φέρνει πιο κοντά στους πολίτες·
33. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα και την έκθεση της Επιτροπής Αναφορών στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, καθώς και στους διαμεσολαβητές ή τα αντίστοιχα αρμόδια όργανα των κρατών μελών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή κατά το 2022 υποβλήθηκε επισήμως στην Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Roberta Metsola, στις 28 Απριλίου 2023, η δε Διαμεσολαβήτρια, Emily O'Reilly, παρουσίασε την έκθεση στην Επιτροπή Αναφορών στις Βρυξέλλες, στις 27 Ιουνίου 2023.

Ο θεσμός του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή κατοχυρώνεται στα άρθρα 24 και 228 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το άρθρο 24 ΣΛΕΕ, καθώς και το άρθρο 43 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, προβλέπουν το δικαίωμα υποβολής αναφοράς στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή. Σύμφωνα με το άρθρο 228 ΣΛΕΕ, ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής, ο οποίος εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, είναι αρμόδιος να δέχεται τις αναφορές όλων των πολιτών της Ένωσης ή των φυσικών ή νομικών προσώπων που κατοικούν ή έχουν την καταστατική τους έδρα σε κράτος μέλος, σχετικά με περιπτώσεις κακοδιοίκησης στο πλαίσιο της δράσης των θεσμικών ή λοιπών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, με εξαίρεση το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των δικαιοδοτικών του καθηκόντων.

Μια επιπλέον βασική συνιστώσα, που συνδέεται ιδιαιτέρως με τον ρόλο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, αποτελεί το άρθρο 41 παράγραφος 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, όπου επισημαίνεται ότι «κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας εξέταση των υποθέσεων του από τα θεσμικά ή λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης».

Ο Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής βοηθά άτομα, επιχειρήσεις και οργανώσεις που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τη διοίκηση της ΕΕ εξετάζοντας τις αναφορές που υποβάλλουν και επιδιώκοντας την προώθηση ορθών διοικητικών πρακτικών μέσω του προορατικού εντοπισμού ευρύτερων συστημικών ζητημάτων που σχετίζονται με τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ. Η Διαμεσολαβήτρια δεν είναι πάντα σε θέση να ερευνά όλες τις αναφορές που λαμβάνει, ωστόσο το Γραφείο της προσπαθεί παρά ταύτα να βοηθά όλους εκείνους που χρειάζονται βοήθεια, π.χ. παρέχοντας συμβουλές σχετικά με άλλες δυνατότητες προσφυγής.

Το 2022, 16 569 πολίτες προσέφυγαν στις υπηρεσίες του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή, εξ αυτών δε 13 313 έλαβαν συμβουλές μέσω του διαδραστικού οδηγού που περιέχεται στον ιστότοπο του Διαμεσολαβητή, ενώ οι υπηρεσίες του Διαμεσολαβητή απάντησαν σε 1 038 ακόμα αιτήματα για πληροφορίες και διεκπεραίωσαν 2 238 αναφορές.

Από τις 2 238 συνολικά αναφορές που επεξεργάστηκε η Διαμεσολαβήτρια το 2022, οι 755 ενέπιπταν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της, ενώ οι 1 483 όχι.

Το 2022 η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια επεξεργάστηκε 1 483 αναφορές που δεν ενέπιπταν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της, κυρίως διότι δεν σχετίζονταν με το έργο της διοίκησης της ΕΕ. Πάνω από το 40 % των εν λόγω αναφορών προήλθαν από την Ισπανία, την Πολωνία και τη Γερμανία, με την Ισπανία να αντιπροσωπεύει μόνη της το ήμισυ αυτού του ποσοστού. Οι αναφορές εκτός πεδίου αρμοδιοτήτων αφορούσαν, κατά κύριο λόγο, προβλήματα που αντιμετώπιζαν πολίτες με εθνικούς, περιφερειακούς ή τοπικούς δημόσιους φορείς, κυβερνήσεις και δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και με εθνικά ή διεθνή δικαστήρια (όπως το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου). Οι πολίτες υπέβαλαν επίσης

μεγάλο αριθμό αναφορών κατά ιδιωτικών φορέων, μεταξύ άλλων τραπεζών, διαδικτυακών επιχειρήσεων και πλατφορμών, καθώς και αεροπορικών εταιρειών. Η Διαμεσολαβήτρια έλαβε επίσης πολλές αναφορές εκτός του πεδίου αρμοδιοτήτων της σχετικά με την ανθρωπιστική κρίση στην Ουκρανία μετά την εισβολή της Ρωσίας. Η Διαμεσολαβήτρια εξακολούθησε να λαμβάνει μεγάλο αριθμό αναφορών εκτός του πεδίου αρμοδιοτήτων της σχετικά με την πανδημία COVID-19. Οι αναφορές αυτές αφορούσαν κυρίως τα μέτρα που έλαβαν οι εθνικές αρχές για την αντιμετώπιση της πανδημίας και το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της ΕΕ. Άλλες αναφορές εκτός του πεδίου αρμοδιοτήτων της αφορούσαν μεν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αλλά συνδέονταν με το πολιτικό ή νομοθετικό έργο.

Η Διαμεσολαβήτρια ενημέρωσε τους αναφέροντες σχετικά με τα άλλα όργανα που θα μπορούσαν να βοηθήσουν και αποσαφήνισε την εντολή του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή. Με τη σύμφωνη γνώμη των αναφερόντων, η Διαμεσολαβήτρια διαβίβασε επίσης αναφορές σε αρμόδια μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών. Στους αναφέροντες που εξέφραζαν δυσαρέσκεια για συγκεκριμένη νομοθεσία της ΕΕ, η Διαμεσολαβήτρια κατά κανόνα συνιστούσε να απευθύνονται στην Επιτροπή Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στους αναφέροντες που έθεσαν άλλα ζητήματα, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, συστάθηκε να απευθυνθούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στους εθνικούς ή περιφερειακούς διαμεσολαβητές ή σε δίκτυα της ΕΕ, όπως το Europe Direct, το Solvit και τα Ευρωπαϊκά Κέντρα Καταναλωτών.

Το 2022 η Διαμεσολαβήτρια κίνησε 348 διαδικασίες έρευνας, εκ των οποίων 344 βάσει αναφορών και τέσσερις αυτεπάγγελα, ενώ περάτωσε 330 έρευνες (325 βάσει αναφορών και 5 αυτεπάγγελα).

Οι περισσότερες έρευνες αφορούσαν την Επιτροπή (197 έρευνες ή 57,1 %), ενώ οι αμέσως επόμενες σε αριθμό έρευνες αφορούσαν την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Επιλογής Προσωπικού (EPSO) (22 έρευνες ή 6,3 %), το Κοινοβούλιο (19 έρευνες ή 5,5 %) και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED) (16 έρευνες ή 4,6 %). Οι υπόλοιπες έρευνες κατανεμήθηκαν ως εξής: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Σηροφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) (14 έρευνες ή 4,3 %), Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ασφάλεια της Αεροπορίας (7 έρευνες ή 2 %), άλλοι οργανισμοί της ΕΕ (23 έρευνες ή 6,7 %) και άλλα θεσμικά όργανα (46 έρευνες ή 13,5 %).

Όσον αφορά τις έρευνες που περατώθηκαν από την Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια το 2022, όπου διευθετήθηκαν από το θεσμικό όργανο, επιτεύχθηκαν λύσεις σε 152 υποθέσεις (46,1 %), δεν διαπιστώθηκε κακή διοίκηση σε 122 υποθέσεις (37,0 %) και μόνο σε 15 υποθέσεις διαπίστωσε η Διαμεσολαβήτρια κακοδιοίκηση και το θεσμικό όργανο ενέκρινε σύσταση (4,5 %).

Η διάρκεια της έρευνας των υποθέσεων που περατώθηκαν από την Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια ήταν κατά μέσο όρο μικρότερη από 6 μήνες, καθώς: 157 υποθέσεις (48 %) περατώθηκαν εντός 3 μηνών, 126 υποθέσεις (38 %) περατώθηκαν εντός 3 έως 12 μηνών, 36 υποθέσεις (11 %) περατώθηκαν εντός 12 έως 18 μηνών και μόνο 11 υποθέσεις (3 %) περατώθηκαν μετά από περισσότερους από 18 μήνες.

Το 2022 τα θεσμικά όργανα της ΕΕ συνεργάστηκαν ικανοποιητικά με τη Διαμεσολαβήτρια στο 79 % των υποθέσεων. Από τις 33 προτάσεις που υπέβαλε η Διαμεσολαβήτρια για τη διόρθωση ή τη βελτίωση των διοικητικών πρακτικών τους, τα θεσμικά όργανα της ΕΕ

ανταποκρίθηκαν θετικά σε 26 από αυτές.

Οι τρεις πρώτοι προβληματισμοί στις έρευνες που περατώθηκαν από τη Διαμεσολαβήτρια το 2022 ήταν η διαφάνεια και η λογοδοσία (πρόσβαση σε πληροφορίες και έγγραφα) (32 %), η νοοτροπία παροχής υπηρεσιών (20 %) και ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων (15 %). Άλλοι προβληματισμοί περιλαμβάνουν την ορθή χρήση διακριτικής ευχέρειας (μεταξύ άλλων σε διαδικασίες επί παραβάσει), τις προσλήψεις, τη χρηστή διαχείριση ζητημάτων προσωπικού, τον σεβασμό των δικονομικών δικαιωμάτων, την ορθή διαχείριση των διαδικασιών επί παραβάσει, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων της ΕΕ, τη δεοντολογία, τις επιχορηγήσεις και τις δημόσιες συμβάσεις.

Εκτός από το βασικό έργο της που σχετίζεται με τις αναφορές, η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια διεξάγει επίσης ευρύτερες στρατηγικές έρευνες και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες σχετικά με συστημικά ζητήματα που αφορούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Διαμεσολαβήτριας «Με ορίζοντα το 2024», το στρατηγικό της έργο το 2022 αυξήθηκε, σημειώνοντας μεγαλύτερο αριθμό ερευνών και πρωτοβουλιών για ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Στο πλαίσιο του στρατηγικού του έργου το 2022, το Γραφείο του Διαμεσολαβητή δρομολόγησε νέες στρατηγικές έρευνες για ποικίλα θέματα:

- **Δεοντολογικά ζητήματα**

Η διατήρηση υψηλών προτύπων δεοντολογίας στη διοίκηση της ΕΕ αποτελεί βασικό τομέα του έργου της Διαμεσολαβήτριας. Αυτό καλύπτει την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, τις συγκρούσεις συμφερόντων και τις συναντήσεις με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων.

Η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από την Επιτροπή πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζει τη διαφάνεια και την ισορροπημένη εκπροσώπηση των συμφερόντων σε σχέση με την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ). Η Διαμεσολαβήτρια διατύπωσε αρκετές παρατηρήσεις σχετικά με το θέμα αυτό, ζητώντας περισσότερες συζητήσεις σχετικά με την ΚΓΠ με τους πολίτες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, πέραν των εκπροσώπων του γεωργικού τομέα. Η Διαμεσολαβήτρια ενθάρρυνε επίσης την Επιτροπή να δημοσιεύει προορατικά περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έγκριση των «στρατηγικών σχεδίων» των κρατών μελών, στις οποίες περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος με τον οποίο θα επιτευχθούν οι στόχοι της ΚΓΠ.

Η Διαμεσολαβήτρια κίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα προκειμένου να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διασφαλίζει τη διαφάνεια των αλληλεπιδράσεών της με τους εκπροσώπους συμφερόντων στον τομέα του καπνού. Η εν λόγω έρευνα αποτελεί συνέχεια προηγούμενων ερευνών στον συγκεκριμένο τομέα, συμπεριλαμβανομένης μίας έρευνας η οποία το 2016 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Επιτροπή δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της βάσει της σύμβασης-πλασίου του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για τον έλεγχο του καπνού.

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Διαμεσολαβητή είναι επίσης να προβλέπει ζητήματα δημόσιου συμφέροντος και να ζητά εκ των προτέρων πληροφορίες από τη διοίκηση της ΕΕ. Υπό το πρίσμα αυτό, η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από την Επιτροπή περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζει ότι οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που συμμετέχουν στην αξιολόγηση προτάσεων έργων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας δεν

έχουν συγκρουόμενα συμφέροντα. Η Διαμεσολαβήτρια επισήμανε ότι ο κατάλογος των εμπειρογνομόνων δεν είναι δημόσιος, γεγονός που καθιστά σημαντικότερη την τήρηση των υποχρεώσεων δεοντολογίας.

Η Διαμεσολαβήτρια εξέφρασε την ικανοποίησή της για την πρόταση της Επιτροπής να τροποποιηθεί ο δημοσιονομικός κανονισμός, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα απόρριψης των προσφερόντων σε περίπτωση επαγγελματικής σύγκρουσης συμφερόντων. Η τροποποίηση ανταποκρινόταν στα πορίσματα της Διαμεσολαβήτριας σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής να αναθέσει σύμβαση μελέτης στην BlackRock Investment Management σε τομέα κανονιστικού και οικονομικού ενδιαφέροντος για την εταιρεία.

- **Μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα**

Το 2022 το Γραφείο του Διαμεσολαβητή συνέχισε να εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο η διοίκηση της ΕΕ χειρίζεται τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Η Διαμεσολαβήτρια το 2022 συνέχισε την ευρεία στρατηγική έρευνα που ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2021 σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίζεται καταστάσεις μεταπήδησης από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Η στρατηγική έρευνα —που καλύπτει 100 φακέλους— επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή χειρίζεται την μεταπήδηση του προσωπικού από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Ζητήθηκε από την Επιτροπή να δημοσιεύει ταχύτερα τις αποφάσεις για τις νέες θέσεις εργασίας των μελών του προσωπικού ώστε να είναι δυνατός ο έγκαιρος δημόσιος έλεγχος. Η Επιτροπή απάντησε ότι σε περιπτώσεις όπου υπάρχει κίνδυνος δυσφήμισής της, θα ζητεί από τα πρώην μέλη του προσωπικού να της υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνονται με τυχόν περιορισμούς, σε σχέση, παραδείγματος χάριν, με τα καθήκοντα άσκησης πίεσης σε πρώην συναδέλφους. Είπε επίσης ότι θα δημοσιεύει ταχύτερα από ό,τι στο παρελθόν την ετήσια επισκόπηση των ανώτερων στελεχών που ζητούν άδεια για τη μεταπήδησή τους σε νέα θέση εργασίας, καθώς και την αξιολόγηση των αιτημάτων αυτών. Επιπλέον, απαγορεύεται πλέον στους υπαλλήλους που βρίσκονται σε άδεια άνευ αποδοχών να απασχολούνται σε τομείς στους οποίους υπάρχει κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων.

Μετά τη διεξαγωγή αυτεπάγγελτης έρευνας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) διαχειρίζεται τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από την ΕΚΤ να εφαρμόσει αυστηρότερους κανόνες για τη μεταπήδηση του προσωπικού στον ιδιωτικό τομέα, και ιδίως στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε να υπόκεινται περισσότεροι υπάλληλοι σε αυστηρότερους όρους όσον αφορά την περίοδο αναμονής και να αυξηθεί σε ένα έτος η περίοδος κατά την οποία απαγορεύεται σε πρώην ανώτερα στελέχη της ΕΚΤ να ασκούν πίεση σε πρώην συναδέλφους του. Η Διαμεσολαβήτρια απηύθυνε πολλές προτάσεις στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) για την ενίσχυση του τρόπου με τον οποίο αξιολογεί τις μεταπηδήσεις των μελών της Διευθύνουσας Επιτροπής της προς τον ιδιωτικό τομέα. Οι προτάσεις αυτές διατυπώθηκαν μετά την απόφαση της ΕΤΕπ να εγκρίνει τη μεταπήδηση πρώην αντιπροέδρου σε εταιρεία κοινής ωφέλειας που είχε λάβει δάνεια από την ΕΤΕπ.

- **Λογοδοσία κατά τη λήψη αποφάσεων**

Οι πολίτες της ΕΕ έχουν δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή των θεσμικών οργάνων της ΕΕ και ο Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής λειτουργεί ως μηχανισμός προσφυγής για όσους αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στα εν λόγω έγγραφα.

Τον Σεπτέμβριο του 2022, η Διαμεσολαβήτρια δρομολόγησε δημόσια διαβούλευση προκειμένου να αξιολογήσει αν οι πολίτες έχουν πρόσβαση σε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον. Στόχος των ερωτήσεων ήταν να διαπιστωθεί πόσο εύκολα μπορεί το κοινό να αποκτήσει έγγραφα ή πληροφορίες σχετικά με τον συγκεκριμένο τομέα, καθώς και πώς οι πολίτες θα μπορούσαν να συμμετέχουν περισσότερο στη χάραξη και την εφαρμογή των πράσινων πολιτικών. Η διαβούλευση έλαβε 18 απαντήσεις και η Διαμεσολαβήτρια θα λάβει επακόλουθα μέτρα το 2023. Το Γραφείο του Διαμεσολαβητή απευθύνθηκε στη γραμματεία της επιτροπής συμμόρφωσης της σύμβασης του Aarhus προκειμένου να ενημερωθεί περαιτέρω για τον ρόλο του στον χειρισμό αναφορών για περιβαλλοντικά θέματα.

Τρεις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) υπέβαλαν αναφορά ισχυριζόμενες ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) δημοσιεύει πολύ λίγες πληροφορίες, και μάλιστα με καθυστέρηση, σχετικά με τα έργα που χρηματοδοτεί. Η Διαμεσολαβήτρια έκρινε ανεπαρκή τη συνέχεια που δόθηκε από την ΕΤΕπ και ζήτησε να ενταθεί ο έλεγχος των δραστηριοτήτων της Τράπεζας.

Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΜΑ) αποτελεί μέρος μιας άνευ προηγουμένου, χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ, δέσμης κινήτρων που θα βοηθήσει τις οικονομίες των κρατών μελών να ανακάμψουν από την πανδημία COVID-19. Η Διαμεσολαβήτρια ρώτησε την Επιτροπή πώς σκοπεύει να διασφαλίσει τη λογοδοσία όσον αφορά τις δαπάνες των κονδυλίων και πώς το κοινό θα μπορούσε να πληροφορείται σχετικά με τα χρηματοδοτούμενα έργα και να διαπιστώνει εάν έχουν επιτευχθεί τα συμφωνηθέντα ορόσημα. Η Διαμεσολαβήτρια έλαβε επίσης αναφορές σχετικά με την άρνηση πρόσβασης σε έγγραφα που αφορούσαν τα σχέδια ανάκαμψης της Γερμανίας, της Γαλλίας, των Κάτω Χωρών, της Σουηδίας και της Δανίας. Στις αναλύσεις της, η Διαμεσολαβήτρια τόνισε τη σημασία των υψηλών προτύπων διαφάνειας στη διαχείριση του ΜΑΑ.

Μια ομάδα οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) και συλλόγων απευθύνθηκε στη Διαμεσολαβήτρια, αφού η Επιτροπή είχε θεωρήσει τις σχεδόν 123 000 ατομικές απαντήσεις —που υποβλήθηκαν σε ένα έγγραφο— στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με την πρωτοβουλία για τη βιώσιμη εταιρική διακυβέρνηση, ως μία ενιαία απάντηση με πολλούς υπογράφοντες. Επίσης, δεν συνόψισε εγκαίρως και με τον κατάλληλο τρόπο τις βασικές ανησυχίες που εκφράστηκαν μέσω της εκστρατείας διαβούλευσης. Η Διαμεσολαβήτρια θεωρεί την προσέγγιση αυτή λυπηρή και ζήτησε από την Επιτροπή να παρέχει καλύτερη ενημέρωση στο μέλλον σχετικά με τις απαντήσεις που λαμβάνει από τους πολίτες μέσω των πλατφορμών εκστρατείας.

Η Επιτροπή διευκρίνισε τον τρόπο με τον οποίο συλλέγει πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του γενικού κανονισμού της ΕΕ για την προστασία των δεδομένων στην Ιρλανδία, μετά τις επιφυλάξεις που εκφράστηκαν για το αν είχε συγκεντρώσει επαρκείς πληροφορίες ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η νομοθεσία. Η Ευρωπαϊκή Διαμεσολαβήτρια έκρινε ικανοποιητικές τις εξηγήσεις, αλλά ενθάρρυνε την Επιτροπή να ακολουθήσει μια πιο ρυθμιστική προσέγγιση όσον αφορά τις ανάγκες της για πληροφορίες, ώστε να μπορεί να παρακολουθεί επαρκώς αυτόν τον σημαντικό τομέα.

Η Διαμεσολαβήτρια ρώτησε το Συμβούλιο αν θα μπορούσε να δημοσιοποιεί προορατικά περισσότερα έγγραφα σχετικά με την έγκριση των κυρώσεων κατά της Ρωσίας. Το Συμβούλιο παρουσίασε με αναλυτικά και πειστικά στοιχεία τους λόγους για τους οποίους

ακόμη και μια οριακή πρόσθετη διαφάνεια είναι δύσκολο να επιτευχθεί στον συγκεκριμένο τομέα επί του παρόντος.

- **Πρόσβαση σε έγγραφα**

Η Διαμεσολαβήτρια έχει μεταρρυθμίσει εσωτερικά το Γραφείο, ώστε να μπορεί να εργάζεται αποτελεσματικότερα για τον χειρισμό αναφορών και την αντιμετώπιση συστημικών προβλημάτων που υπάρχουν στη διοίκηση της ΕΕ. Η μεταρρύθμιση αυτή οδήγησε σε ταχύτερους χρόνους εξέτασης των αναφορών και πέτυχε σημαντικά θετικά αποτελέσματα για τη διοίκηση της ΕΕ σε διάφορους τομείς.

Το 2022 η Διαμεσολαβήτρια συνέχισε να προωθεί το έργο του Γραφείου ως μηχανισμού προσφυγής για όσους ζητούν πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα. Αξιοποιώντας την εμπειρογνώσια του Γραφείου στον συγκεκριμένο τομέα, η Διαμεσολαβήτρια δημοσίευσε αναλυτικό οδηγό σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού σε έγγραφα της ΕΕ. Το διαδικτυακό αυτό εργαλείο περιλαμβάνει ερωτήσεις και απαντήσεις για το ευρύ κοινό, καθώς και έναν εμπειριστάωμένο οδηγό για ειδικευμένους ενδιαφερόμενους φορείς και ακτιβιστές για τη διαφάνεια. Ο οδηγός παρέχει ολοκληρωμένες πληροφορίες σχετικά με τις πρακτικές και νομικές πτυχές του δικαιώματος πρόσβασης του κοινού.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια στη Θάλασσα (EMSA) συμφώνησε να δημοσιεύει στον ιστότοπό του εκτεταμένες πληροφορίες σχετικά με τους εντοπισμούς ενδεχόμενων πετρελαιοκηλίδων από το 2015 και μετά. Η Διαμεσολαβήτρια επαίνεσε την ενέργεια του EMSA, η οποία αναλήφθηκε κατόπιν αναφοράς που υποβλήθηκε από πλατφόρμα ερευνητών δημοσιογράφων.

Κατόπιν έρευνας, το Συμβούλιο έδωσε πρόσβαση στις αρχικές παρατηρήσεις και ερωτήσεις των κρατών μελών σχετικά με το σχέδιο πράξης για τις ψηφιακές αγορές, αλλά μόνο μετά την ολοκλήρωση των νομοθετικών συζητήσεων. Η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από το Συμβούλιο να χορηγήσει ταχύτερη πρόσβαση σε νομοθετικά έγγραφα, ώστε το κοινό να μπορεί να συμμετέχει αποτελεσματικά στις συζητήσεις για σχέδια νόμων της ΕΕ.

Η Επιτροπή επέτρεψε την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα σχετικά με την αγορά 1,5 εκατομμυρίων ιατρικών масκών σχεδόν δύο έτη μετά το αρχικό αίτημα.

Η Διαμεσολαβήτρια κίνησε δύο έρευνες σχετικά με τις καθυστερήσεις στον χειρισμό των αιτημάτων πρόσβασης σε έγγραφα: η μία αφορούσε το χρονικό διάστημα που χρειάζεται η Επιτροπή για τον χειρισμό των αιτημάτων πρόσβασης του κοινού· η δεύτερη σχετιζόταν με τον τρόπο με τον οποίο ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) χειρίζεται τα εν λόγω αιτήματα.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Το 2022 η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) να βελτιώσει τη λογοδοσία του μετά τη διεξαγωγή στρατηγικής έρευνας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η έρευνα εξέτασε τη διαφάνεια των κοινών επιχειρήσεων του Frontex με τις εθνικές αρχές στα σύνορα της ΕΕ, τον τρόπο με τον οποίο εντοπίζει ζητήματα θεμελιωδών δικαιωμάτων και τον τρόπο με τον οποίο παρακολουθεί την επιστροφή

των αιτούντων άσυλο. Η Διαμεσολαβήτρια εντόπισε διάφορους τομείς στους οποίους ο Frontex θα μπορούσε να βελτιώσει τις πρακτικές του, και διατύπωσε προτάσεις σχετικά με τρόπους βελτίωσης της προσβασιμότητας του μηχανισμού καταγγελιών του Frontex για τα άτομα που θεωρούν ότι παραβιάζονται τα θεμελιώδη δικαιώματά τους.

Μια ακόμη βασική έρευνα που συνδέεται με τα θεμελιώδη δικαιώματα επικεντρώνεται στον τρόπο με τον οποίον η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι κροατικές αρχές σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα στο πλαίσιο των επιχειρήσεων διαχείρισης των συνόρων. Η Διαμεσολαβήτρια άσκησε κριτική για την καθυστέρηση της Επιτροπής να δημιουργήσει μηχανισμό παρακολούθησης για τη διαχείριση των συνόρων από τις κροατικές αρχές και ζήτησε από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στις αρχές του 2023 σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει για την ενίσχυση της συμμόρφωσης με τα θεμελιώδη δικαιώματα κατά τις κροατικές επιχειρήσεις στα σύνορα, για τις οποίες διατίθενται κονδύλια της ΕΕ.

Η Διαμεσολαβήτρια ζήτησε από την Επιτροπή να παράσχει λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζει τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο των διεθνών εμπορικών συμφωνιών που συνάπτει η ΕΕ και να δημιουργήσει μια νέα, χωριστή πύλη για τον χειρισμό αναφορών σχετικά με εικαζόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και να εξετάσει τους τρόπους με τους οποίους η πύλη αυτή μπορεί να καταστεί προσβάσιμη για την υποβολή αναφορών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σε χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει εμπορικές συμφωνίες.

Το 2020 η Διαμεσολαβήτρια δημοσίευσε ένα σύνολο πρακτικών συστάσεων σχετικά με τη χρήση των επίσημων γλωσσών της ΕΕ κατά την επικοινωνία με το κοινό. Οι συστάσεις αυτές περιλάμβαναν τη θέσπιση σαφούς πολιτικής σχετικά με τη χρήση των επίσημων γλωσσών, τη δημοσίευση της πολιτικής και τη συνεπή εφαρμογή της. Το φθινόπωρο του 2022, το δίκτυο των οργανισμών της ΕΕ ανακοίνωσε ότι, βάσει των συστάσεων που διατύπωσε η Διαμεσολαβήτρια το 2020, εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές και ένα υπόδειγμα πολιτικής για την πολυγλωσσία.

- **Ο εξελισσόμενος ρόλος του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή**

Στις 17 και 18 Νοεμβρίου, η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια από κοινού με το Τμήμα Δικαίου και τη Σχολή Διακρατικής Διακυβέρνησης του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου διοργάνωσαν συνέδριο στη Φλωρεντία της Ιταλίας προκειμένου να εξετάσουν την εξέλιξη του ρόλου του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή στη διασφάλιση μιας ανεξάρτητης, διαφανούς και υπεύθυνης διοίκησης της ΕΕ. Η εκδήλωση συγκέντρωσε ποικίλες απόψεις από την ακαδημαϊκή κοινότητα, την κοινωνία των πολιτών, τη διοίκηση της ΕΕ και το Γραφείο του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή. Οι διάφορες ομάδες συζήτησαν σχετικά με την εξέλιξη του ρόλου του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή με την πάροδο των ετών, τον τρόπο με τον οποίο η «ήπια εξουσία» του μπορεί να ενθαρρύνει θετικές αλλαγές, καθώς και τον ρόλο της διαφάνειας ώστε να εξασφαλιστεί η λογοδοσία των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

Στο πλαίσιο της ετήσιας διάσκεψης του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών εξετάστηκαν ορισμένα από τα σημαντικότερα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι διαμεσολαβητές, όπως, παραδείγματος χάριν, η προάσπιση των δικαιωμάτων όσων εγκαταλείπουν την Ουκρανία συνεπεία του πολέμου, ενώ παράλληλα καλωσορίστηκαν τα Γραφεία του Διαμεσολαβητή της Ουκρανίας και της Μολδαβίας στο Δίκτυο. Η ετήσια διάσκεψη του Ευρωπαϊκού Δικτύου

Διαμεσολαβητών του 2022 στο Στρασβούργο επικεντρώθηκε στον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι διαμεσολαβητές σε περιόδους κρίσης.

- **Σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**

Το 2022 η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια διατήρησε στενές σχέσεις συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, παρουσιάζοντας τα πορίσματα βασικών ερευνών σε συνεδριάσεις των επιτροπών και συμμετέχοντας σε κοινοβουλευτικές ακροάσεις και εργαστήρια σχετικά με θέματα που αφορούσαν τη διοίκηση της ΕΕ, τα θεμελιώδη δικαιώματα και την πρόσβαση σε έγγραφα. Το 2022 η Διαμεσολαβήτρια συμμετείχε σε διάφορες εκδηλώσεις και συνεδριάσεις που διοργάνωσε η Επιτροπή Αναφορών, όπως ένα εργαστήριο σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Συναντήθηκε επίσης με την πρόεδρο της Επιτροπής Αναφορών, Dolors Montserrat, προκειμένου να συζητήσει τη συνεργασία τους όσον αφορά την αντιμετώπιση των ανησυχιών των πολιτών, και η επιτροπή PETI υποστήριξε το έργο και τη στρατηγική της Διαμεσολαβήτριας κατά την ετήσια ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις δραστηριότητες του Ευρωπαϊού Διαμεσολαβητή.

- **Η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία**

Ως μέλος αυτού του πλαισίου, η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια αποδίδει ιδιαίτερη προσοχή στην εφαρμογή του πλαισίου ΟΗΕ-ΕΕ για τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία από τη διοίκηση της ΕΕ. Επιπλέον, το 2022 η Διαμεσολαβήτρια διεξήγαγε σημαντικές έρευνες σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία. Τον Απρίλιο η Διαμεσολαβήτρια περάτωσε την αυτεπάγγελτη έρευνά της σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρακολουθεί τα διαρθρωτικά και επενδυτικά ταμεία της ΕΕ ώστε να διασφαλίζεται ότι τα κονδύλια χρησιμοποιούνται για την προώθηση του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρία στην ανεξάρτητη διαβίωση και ένταξη στην κοινότητα. Τον Οκτώβριο του 2022, η Διαμεσολαβήτρια διοργάνωσε επίσης υβριδικό σεμινάριο για τα μέλη του Ευρωπαϊκού Δικτύου Διαμεσολαβητών με σκοπό την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών σχετικά με τα πρότυπα της οδηγίας της ΕΕ για την προσβασιμότητα στο διαδίκτυο και την εφαρμογή τους.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΟΝΤΟΤΗΤΕΣ Ή ΠΡΟΣΩΠΑ
ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΕΙΣΗΓΗΤΗ**

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος I του Κανονισμού, ο εισηγητής δηλώνει ότι έλαβε εισηγήσεις από τις ακόλουθες οντότητες ή πρόσωπα κατά την εκπόνηση της έκθεσης, μέχρι την έγκρισή της από την επιτροπή:

Οντότητα πρόσωπο	ή/και
Emily O'Reilly, Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια	

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη του εισηγητή.

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΓΚΡΙΣΗ
ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Ημερομηνία της έγκρισης	29.11.2023
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 28 - : 0 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Andris Ameriks, Marc Angel, Margrete Auken, Ibán García Del Blanco, Αλέξης Γεωργούλης, Vlad Gheorghe, Peter Jahr, Radan Kanev, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Cristina Maestre Martín De Almagro, Ana Miranda, Dolors Montserrat, Yana Toom, Michal Wiezik, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Asim Ademov, Karolin Braunsberger-Reinhold, Angel Dzhambazki, Sylvie Guillaume, Virginie Joron, Andrey Slabakov, Rainer Wieland
Αναπληρωτές (άρθρο 209 παράγραφος 7 του Κανονισμού) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Petras Auštrevičius, Vasile Blaga, Daniel Buda, Marina Kaljurand, Alin Mituța

**ΤΕΛΙΚΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΜΕ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗ ΚΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

28	+
ECR	Angel Dzhambazki, Andrey Slabakov, Kosma Zlotowski
ID	Virginie Joron
NI	Αλέξης Γεωργούλης, Tatjana Ždanoka
PPE	Asim Ademov, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Peter Jahr, Radan Kanev, Στέλιος Κυμπουρόπουλος, Dolors Montserrat, Rainer Wieland
Renew	Petras Auštrevičius, Vlad Gheorghe, Alin Mituța, Yana Toom, Michal Wiezik
S&D	Andris Ameriks, Marc Angel, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Cristina Maestre Martín De Almagro
Verts/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda

0	-

0	0

Υπόμνημα των χρησιμοποιούμενων συμβόλων::

- + : υπέρ
- : κατά
- 0 : αποχή